

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Hi hà vinyes y vinyes

Els d'ALLÀ BAIX (cridant): — ¿Per què no ve a cuidar les nostres, don Lacandro, que tant ho necessiten?
ELL (fent el sord):— Ara hi corro!... La vinya que a mi m'interessa, perquè es la que'm dona, es aquesta.

Diguemhi la nostra

IGUI com sigui la candidatura que acordi l'Unió Federal Nacionalista Republicana, podrà comptar ab nostra entusiasta y desinteressada ajuda. Enjusta compensació a la nostra disciplina en l'hora de la lluita, sigan's permesa l'intervenció lleal en els moments de la preparació.

Insinuavem, la setmana passada, el temor de que la confecció de la candidatura topés ab algunes dificultats que refredessin l'entusiasme del poble republicà de Catalunya; velles vanitats y joves ambicions podien entrançar l'acció serena que, en aquet primer acte de la seva vida deu desenrotllar el novell partit. Pera que l'esperansa esdevingui realitat precisa que la U. F. N. R. demostrí tenir cervell pera concebir y cor pera obrar.

Afortunadament l'Esquerra Catalana no es ja una conjunció de partits que vulguin mantenir encara destriades les seves tradicions, els seus vicis y els seus homes, sinó una lleal y fonda fusió d'ideals de la que n'han quedat enfora els personalismes, els programes arcaics y els sectarismes de capelleta. El novell partit republicà de Catalunya no ha de tenir en compte procedencies, compensacions ni velles històries; es ja un sol partit ab un sol programa que condensa sabiament l'essència dels partits que, ab sa mort definitiva, li han donat vida, y pot obrar lliurement sense trabes de cap mena.

Partit nou, ha de fer foc nou y ha d'inspirar al poble belles esperances. Si fem una candidatura composta d'homes respectables però ja buits de substancia, si repetim a l'orella del poble noms que ja està cansat de sentir, si volem inflar inutilment prestijis esbravats, si tornem als jocs malabars de quan surgiam voluntats sense esborrar diferencies, semblarà que això del partit unic es una grollera mentida y el poble sofrirà un dolorós desengany. Es precis correspondre dignament a les confiances del poble, donantli a votar una candidatura que ompli de debò els seus vius desitjos de renovellament.

No caiguem en la tonteria de pensar que careixem d'homes verament representatius; per fortuna dins del partit ne tenim una bona colla que cada un d'ells val per una candidatura plena, y el partit republicà de Catalunya ha d'esser prou generós y altruista pera acullir, si convingués, noms que aportessin a la lluita una significació de futures orientacions. Necessitem cinc homes pera la candidatura de Barcelona; a la punta de la ploma se n'atropellen pera apareixer sobre les quartilles molts més:

Angel Guimerà
Pere Corominas
Lluís de Zulueta
Gabriel Alomar
Francisco Layret
Ildefonso Suñol
Martí y Julià
Pau Iglesias
Marcelí Domingo
Gubern
Llraporta

Ja'n sobren; no cal apuntarne més. Garbellant y seleccionant en la joventut intel·ligent y ardida y en els homes virils que figuren en la U. F. N. R. y buscant el concurs de quins puguen donarnos més relleu en determinades y progressives significacions, podria confeccionarse una candidatura fortament representativa que tingués la ventatja de no provocar entujoses discussions, despertant en el poble el necessari entusiasme pera ferli obtenir una brillant victoria.

Repetim lo que diem al principi: votarem la candidatura que'ls organismes directors acordin, però mentres som en el període de gestació, complim lo que creiem un dever, expressant llealment la nostra opinió y esperant que més hi digui qui més hi sàpiga.

Bon seny al ordenar; bona voluntat al obeir.

JEPH DE JESPU

PRO-PRESOS

En el gran meeting que, com oportunament anunciarem, se celebrà el passat diumenge a la Plassa d'Armes del Parc, quedà, al final, aprovada la següent conclusió:

«El pueblo de Barcelona, reunido en grandioso mitin de carácter nacional, declara que, propo-

niéndose celebrar grandes fiestas en el próximo mes de Mayo, y teniendo en cuenta que no es digno de un pueblo que ama a sus hijos vestir sus galas, mientras las cárceles continúan repletas de hombres que son carne de su carne, que no han cometido otro delito que el de levantarse airados contra una guerra que la Humanidad entera consideró injusta, proclama, de acuerdo con el proletariado universal, que está dispuesto a recurrir a todos los medios para que la alegría de las fiestas se haga extensiva a todos los que sufren las iras gubernamentales.»

Prengueren part en el meeting, a més dels oradors d'aquí, els senyors Pérez Galdós y Pau Iglesias, aquet vingut expressament de Madrid pera assistir al acte.

Paraules als proxims electors

Nou període legislatiu es obert... Quina serà, essencialment, la seva significació a Catalunya? Senyalarà un retrocés?

Per de prompte, ha de dirse que'ls qui comparen la lluita actual ab la de les eleccions solidaries falsegen els termes del problema. Aquelles eleccions foren sentimentals, anormals, de febre; aquestes seran normalíssimes, corrents, sense passió. Aquelles varen esser dirigides per lo que se'n diu ideal, per interessos espirituals y purs; aquestes obeiran a tota la trama dels interessos materials, dels compromisos inconfessables, dels calculs prosaics y les conveniencias immediates...

Res com unes eleccions pera provar la superioritat respectiva de les ciutats y de les comarques. La gran prova de la superioritat de Barcelona damunt Catalunya es aquesta: Barcelona no envia a les Corts ni al Municipi representants afiliats an els partits espanyols de torn. Mes pera que aqueixa superioritat arribi a disseminarse per tot Catalunya ¿quants anys seran precisos encara?

La població d'un país pot classificar-se en dues grans castes, separades per un desnivell moral incalculable: els *menors* y els *sobirans*, entenen per aquets darrers els qui exerceixen ab plena conciencia llur funció de ciutadania, d'autoritat, de font de llei. Ara be: aquets darrers originen, en lo que poden, el poder legislatiu; els primers, en cambi, estan somesos a la pressió continua del poder executiu, del govern. Són el seu instrument.

Ah! No s'ha dit bastant encara, contra aqueix escandalós maneig electoral dels governs, qui té per manifestació típica el delictu cinic de l'*encasillado*! Això sol ja es prou pera fer riure de tot el sistema constitucional d'Espanya! Allà, a Anglaterra, encara ressona, en la tribuna dels meetings, la veu dels ministres qui anaren a llur programa revolucionari. Ara mateix, a Fransa, en Briand, ab perill personal més imminent encara, ha exposat davant el poble, abans de les eleccions, com un ciu-

tadà més, el propi sistema de política.—A Espanya els ministres són encara ministres del rei, y en les nostres costums no entra l'exposició del programa dels governs davant el sobirà originari, el Poble. Cada dia hi ha Consell entre ministres y monarca. El Consell entre Poble-Rei y poder executiu es cosa desconeguda...

Però hi ha més: ¿es que l'actual govern no va pujar al poder exclusivament pera evitar la brillant victoria republicana que s'esperava? ¿No hi havia, en aquella pujada, una significansa implícita de pressions governamentals sobre la voluntat dels electors? ¿No's tractava d'apretar tornillos, de fer marxar ab tota rigidesa la màquina electoral, instalada en el ministeri de la Governació? Ordes inexcusables...

La forsa de Catalunya com a personalitat conscient radica en un organisme: Barcelona. Barcelona (de qui sol dirse'n cap y casal) es cap en el sentit de *situa de conciencia*. Ara be: la protesta y la reivindicació de Catalunya són dobles: el republicanisme y el catalanisme; y aquestes dues aspiracions, exclusives de tota altra, estaran representades en els diputats de Barcelona.

La protesta republicana data ja del temps en que'l catalanisme era purament platonic y literari. En Salmerón, abans d'esser l'Home de la Solidaritat catalana, havia estat l'home de les votacions triomfals sobre el caciquisme vergonyós. Tota la forsa de la Solidaritat vingué de la cúpula d'aquelles dues aspiracions, republicana y catalana, sintetisades en la persona d'aquell home. Y avui, únicament nosaltres, homes de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, continuem encarnant tota la representació del moviment solidari, y som, per lo tant, la representació integral del catalanisme. La Solidaritat d'un moment s'es feta carn y permanencia en nosaltres.

Hi ha, a Barcelona, un nucli honorabilíssim de ciutadans qui podria tergiversar en absolut els calculs que's fan avui sobre la distribució de majories y minories en la futura representació de Barcelona. Aquet nucli són els obrers. Barcelona ha rebut, aquets dies, la visita d'un home representatiu: en Pau Iglesias. Jo'm faig un honor de saludarlo ara, tot passant, des d'aquestes estimades columnes. Però ¿es que la visita d'en Pau Iglesias haurà trobat veritable ressò en la política de la ciutat nostra? Aquí, en general, els obrers, qui haurien de professar un odi coral a tot capdillatge, se troben encara en l'època prehistòrica de les adoracions a l'Home, a l'Home-Providencia: Són *monarquies*. Són caciquistes. Són religiosos, sectaris de l'antropolatria.

Lectors: jo vaig llensar un dia sobre'l meu petit món dels catalanistes una paraula, posanhi tota la secreta virtut d'acció de que vaig esser capes. Aquesta paraula era: *futurisme*.—Y avui somio, lectors, llensarne ben prompte una altra, sobre el meu petit món de radicals, de republicans, de civistes, pera una acció paralela d'aquella. Jo voldria una paraula qui equivalgués, en orde d'espai, en orde geografic, a lo que'l futurisme era en orde de

temps, en orde cronologic; es dir, que si el futurisme obria els nostres esperits a la professió dels dies qui vindran, de les idees qui naixeran, la nova paraula obrís les ànimes y les mans a la mancomunitat d'acció ab la causa de tots els homes y de totes les terres pera redimir. El dia en que jo encertés a trobar aquesta paraula, ¿no es veritat que, així com la primera va contribuir a que'l catalanisme fos cosa d'Europa en comptes d'esser cosa de Manresa, el proletarisme seria cosa del món en lloc d'esser cosa del Paralel?

Estic cercant, cercant, la paraula en qüestió... Me divaga, com una inagafable papellona, per sobre'ls parpres... Y'm sembla que aviat me'n apoderaré...

GABRIEL ALOMAR

Les paraules y els fets

DIUEN que pera fer de politic no s'ha de tenir memoria. Però nosaltres en tenim, y no'ns resignem a prescindir-ne. Y tot just aquets dies ens hem recordat d'unes paraules que'l senyor don Juli Marial pronuncià fa pocs mesos.

El senyor Marial se presentava aleshores candidat a regidor. La seva candidatura havia sigut rebuda ab manifesta hostilitat per una gran part de l'opinió esquerrana. Entre altres coses se l'acusava d'haver cedit an en Cambó el districte de La Bisbal a cambi de que'ls regionalistes l'apoiessin en el setè districte municipal de Barcelona.

L'acusat digué que això era una calumnia. En un miting electoral que'l dia 11 de desembre prop-passat donà al café del teatre *Comtal*, l'home digué que l'història dels seus pactes ab en Cambó eren una infame mentida. Y afegí: «Jo us prometo a vosaltres que tan aviat com se celebrin les eleccions de diputats a Corts, se designarà un candidat republicà per La Bisbal, y anirà ab ell pera presentar-lo, recomenar-lo als electors y treballar la seva candidatura.»

Ja som en el període electoral. En Cambó per La Bisbal se presenta. Y com queda la promesa d'en Marial? Què fa, l'actual regidor de Barcelona, al districte que representà al Parlament? Si alguna cosa fa, es apoiar an en Cambó.

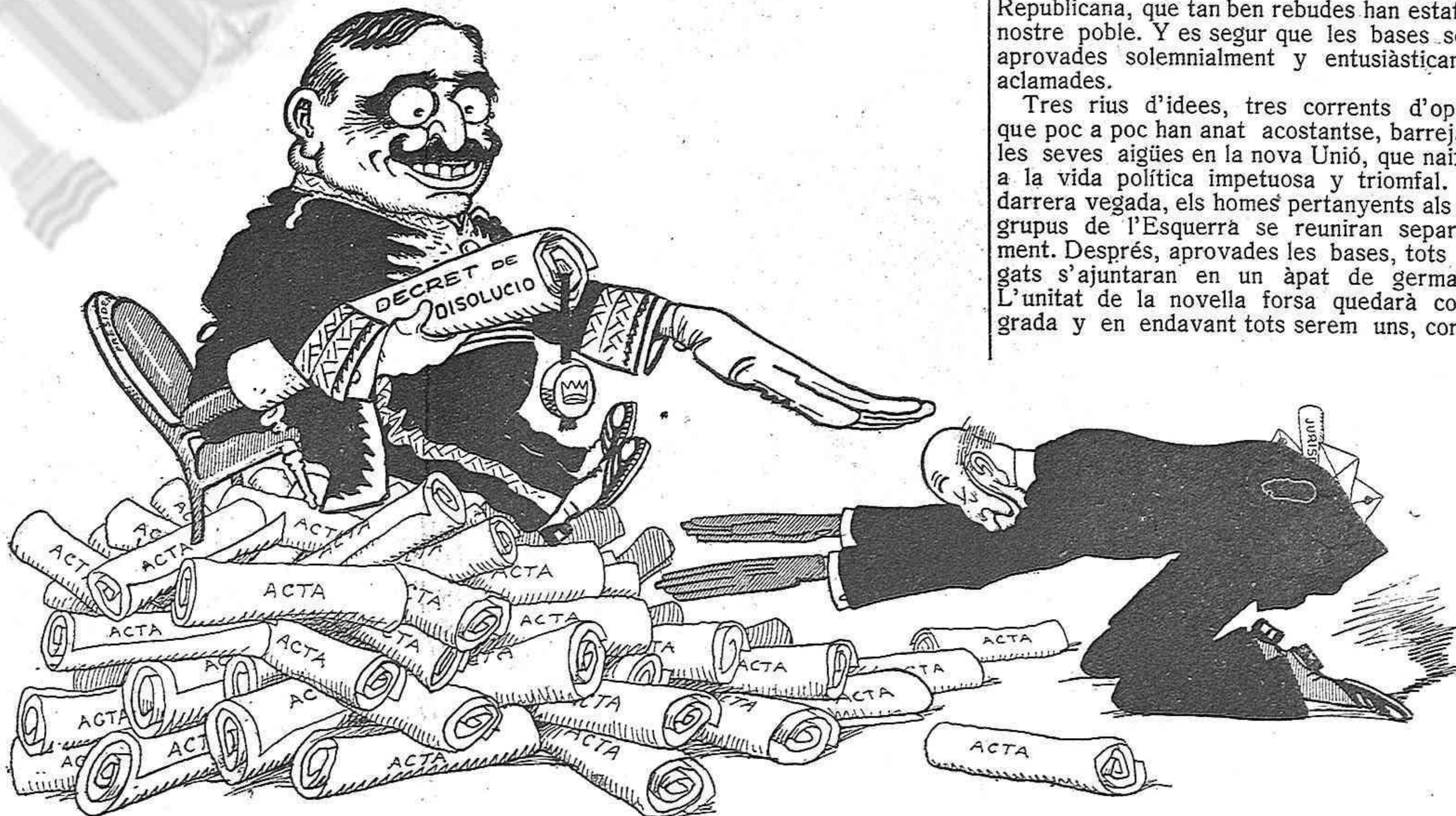
Això, en política, es jugar brut. Per què en Marial no's fa de la Lliga? Dirse republicà costa molt poc. El ferne ja costa una mica més. Y aquesta es l'hora que hem de veure confirmades pels fets les paraules de don Juli Marial y Tey.

Les tres Assamblees

DEMÀ serà un gran dia, un dia de gloria pera la democràcia catalana. Se reuniran tres assamblees: la dels federals, la dels republicans autonomistes procedents de l'Unió Republicana y la dels nacionalistes republicans. Els assembleistes dels tres partits han de discutir les bases constitutives de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, que tan ben rebudes han estat pel nostre poble. Y es segur que les bases seran aprovades solemniament y entusiàsticament aclamades.

Tres rius d'idees, tres corrents d'opinió, que poc a poc han anat acostantse, barrejaran les seves aigües en la nova Unió, que naixerà a la vida política impetuosa y triomfal. Per darrera vegada, els homes pertanyents als tres grups de l'Esquerra se reuniran separatament. Després, aprovades les bases, tots ple-gats s'ajuntaran en un àpat de germanor. L'unitat de la novella forsa quedarà consagrada y en endavant tots serem uns, correli-

La tornada del Segimon prodig

—¡Aquí'm tens!...

—Ja ho sabia que vindries... quan vegessis que les eleccions les faig jo!...

gionaris per les idees, amics pels sentiments del cor, estretament enllassats de mans sota els plecs de la bandera nostra, de la bandera ben-aimada, ont les paraules de Catalunya y Llibertat rellueixen sota'l sol ixent.

Al desaparèixer els grups, al deslligar els petits hostatges pera anar al gran casal que acaba d'obrir la seva ampla portalada, cal que, tots els que ingressin en l'Unió fassin de cor el proposit de cremar en foc d'amor els rezels, les malesvolens, els personalismes. Cal que ab el cap clar y el cor net, entrin en el nou casal, sense altra ambició que la de contribuir, cadascú ab les seves forces, a fer carn de realitat els nobles ideals humans que constitueixen el programa del nou partit.

Que per damunt de les assemblees y el gran banquet de demà hi suri l'esperit lliberal y patriòtic que mou a Catalunya. Que'l sà entusiasme mediterrà desbordi en aquests actes. Que'ls victors enardeixin als lluitadors que a tant importants y decisius combats estan cridats. L'hora serà augusta, d'una magestat fecunda, y en tots els ciutadans de l'Unió Federal Nacionalista Republicana ha d'haverhi el coratge joïós dels soldats que's disposen a entaular la batalla en pro de la bona causa.

Els actes de demà seran com una gran revista del nou exercit republicà català. Allí hi haurà els capdills y la multitud. Comensarà l'acció de la nova forsa. Tots estem igualment interessats en que's comenci ab empenta y ab braó, segurs del propi esforç y confiats en la victòria. Aquest exercit novensà y valent entrarà ja en foc d'aquí quinze dies, en les eleccions del dia 8 de Maig. Quin magnífic avenir pera l'Unió Federal Nacionalista Republicana, si el primer combat es victoriós! Treballem tots, ab l'alegria creadora dels optimistes, pera que sigui així. Guanyant la batalla electoral se donarà un solid, un indestructible fonament a l'Esquerra catalana, arribada ja a plena maduresa ab l'unificació dels seus elements.

FULMEN

PAU IGLESIAS

Es admirable la serenitat que sab imprimir en ses paraules y sab donar a la seva acció el *leader* del socialisme espanyol. Equilibrar l'energia necessaria pera conquerir les justes reivindicacions obreres ab la ductilitat precisa pera avensar sempre en el camí desitjat, es una tasca difícil que en Pau Iglesias porta a cap d'una manera assombrosa.

L'Agrupació Socialista madrilenya es un bell exemple de lo que pot lograr la perseverancia en la lluita i la virtutalitat del: *arri poc o molt*. En alguns anys els treballadors madrilenys han sapigut fersé forts y han lograt una pila de ventatges econòmiques; la seva influencia política pesa ja en la marxa de la cosa pública, y la seva opinió ha de tenirla forçosament en compte el legislador quan de reformes socials se tracta.

Fa deplorable efecte que certs elements ben interessats en la transformació social, absolutament necessaria pera arrencar d'arrel velles injustícies, tractin despectivament an en Pau Iglesias tractantlo d'*adormidera* y combatent la seva obra. Nosaltres creiem que tots els elements progressius, cada hu pel seu cantó, fan obra bona pera la causa social: els republicans, dintre la política, procurant llibertats pera'ls obrers; els socialistes organisant y millorant la situació de les classes treballadores; els anarquistes esperont constantment a l'opinió pera que s'apressi cap a un més enllà.

Tota feina que tendeixi al millorament de la situació dels obrers, tant política com econòmicament, es digna de lloansa, y la que ab tanta inteligencia y constancia va fent en Pau Iglesias mereix l'admiració de tothom. Nosaltres no l'hi regategem.

BATALLES

INC minuts després d'haverse publicat al decret de dissolució de les Corts, en Moret y en Canalejas ja havien fet les paus.

Així es y així ha sigut sempre l'autor il·lustre de la llei de Jurisdiccions y d'altres calamitats no menys famoses.

Mentres el decret no sortís, don Segimon tenia sempre l'esperansa de que les eleccions no les faria encara en Canalejas. ¿Com, doncs, parlarli llavors d'humiliar-se ab l'home que ab tan escassos miraments li havia birlat la clau del rebost?

Però, una volta convenut de que la cosa anava de veres, y que la Providencia dels nous diputats havia de ser l'ex-jove y quasi ex-demòcrata President del Consell, en Moret no

s'entengué de quèntos ni de susceptibilitats, y la reconciliació sigui un fet.

Y ara, es lo que tothom se pregunta: —¿Quants diputats li valdrà, a don Segimon, aquest abras de Vergara... electoral? Als republicans els toca evitar que'l número sigui massa gros.

L'altre dijous, a l'estació de Fransa, en el moment en que'l senyor Sol y Ortega, ja en el seu *sleeping*, se disposava a sortir cap a Madrid, un desconegut, apostat, segons sembla, en un vagó d'un altre tren que també devia marxar al poc rato, va dispararli un tiro, que, afortunadament, no feu mal a ningú.

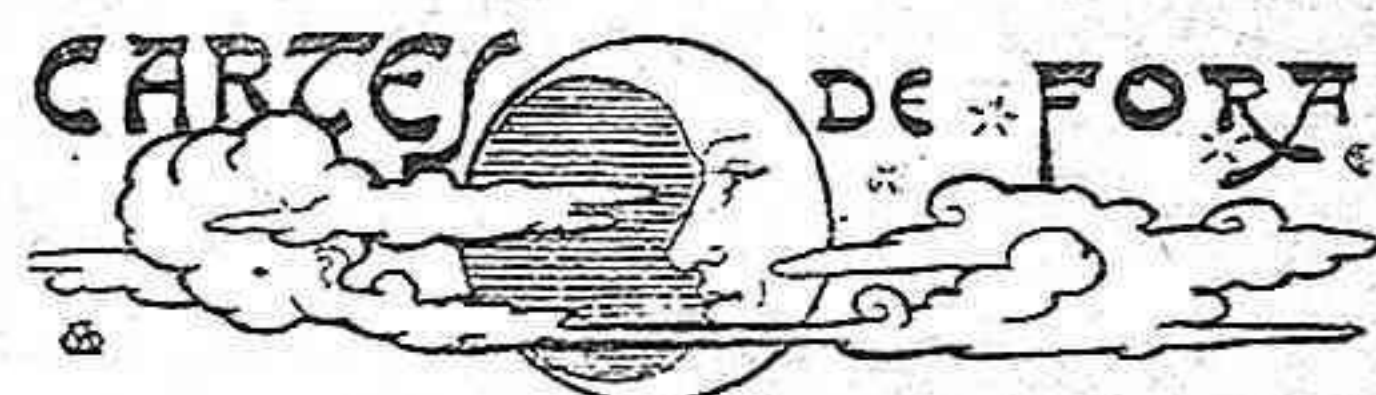
Envolt, fins ara, l'extrany succés en el major misteri, les conjectures que sobre ell s'han fet y s'estan fent són innombrables. Nosaltres fins hem arribat a sentir suposar—¡lo que pot la malícia humana!—si en el fons de tot això no hi ha més que una enginyosa trama, ideada pels mateixos solistes ab propòsits exclusivament electorals.

La suposició es, sens dubte, atrevida y adhoc mortificant pel hèroe del petit drama del *sleeping*, però no serem nosaltres els qui li neguem la verosimilitut, ni creiem que'l senyor Sol pugui extranyarse de que fals especies circulin.

¿No eren ell y els seus amics els qui, quan l'odiós crim d'Hostafrancs, propalaren el rumor de que aquell atentat, evidentment lerrouxiista, era una martingala dels solidaris pera assegurar l'èxit de la batalla electoral que s'acostava?

Doncs si ara, en circumstancies casualment molt parecudes an aquelles, se diu lo mateix del disparo de l'estació de Fransa, pensí que no hi ha res tan ironic com el destí, y prengui paciència.

Per lo demés, drama o comedia, es inutil dir que celebrem de tot cor que'l senador per Guadajara sortís ilès de la desagradable aventura.

ARTESA DE SEGRE, 13 d'Abril

Tenim el sentiment de participar als llegidors de LA CAMPANA DE GRACIA la mort del conseqüent correligionari D. Angel Samarà Elias, apotecari y jutge municipal d'aquesta vila.

L'acte de l'enterrament fou una gran manifestació de dol, a la que s'hi varen adherir infinitat de veïns y entitats, entre aquestes *La Dalia Blanca*. D. E. P. l'honorat funcionari y respectat patri.

ALDOVÉ, 17 d'Abril

De molt temps se parlava de que'l carboner y el mestre de minyons d'aquet poble ensajaven un sàmet, qual representació s'efectuà el dijous, 14 del corrent, a les onze del dia, a casa'l mestre, comensant ab crits desafortats i ab insults grossers, y acabant per acompanyar, el segon de dits senyors al primer, escales avall, y pintantli tres o quatre plantes de peu a l'esquena y a les faldilles, de lo que rigueren molt els veïns, que al sentir els crits se posaren al aguait.

VALLIRANA, 15 d'Abril

Sr. Director de LA CAMPANA DE GRACIA. Molt senyor meu: No puc de menys que ferlo sabedor d'un fet estupid d'un fabricant anomenat senyor *Masell*. El dia 10 del mes actual se varen celebrar eleccions municipals, y dit senyor va recórrer totes les cases dels treballadors y de les criatures que té a dins la fàbrica, amenant als pares de les criatures que si no anaven a votar els despatxaria els fills. Després d'explotar els seus fills donantlos dos rals setmanals, encara se'ls vol imposar en l'ús d'un dret tan antic com es el del sufragi. Es clar! Tot perquè el seu intim amic Julià ocupi el sítial de la Casa Gran, y perquè l'altre amic, que és un semi-orador, pugui fer discursos dintre'l cubell de fer bugada confosa.

VILASECA, 18 d'Abril

Els vilasecans, senyor director, estem molt divertits am les burrades y tonteries del nostre senyor rector, (a) *El Sendret*. Ara, en aquets dies, les ha emprès contra les pobres criatures que han fet la primera comunió, menassant de que el qui no portaria el ciri de cera *bona* no li faria un regalo; y tal dit, tal fet: a les que no han fet lo que ell encarregà en gran manera, no'ls ha fet el regalo. D'aquí, com es natural entre criatures, que'ls uns estessin molt contents y els altres no tant. ¿No li sembla, senyor director, que aquesta manera d'obrar d'ell es fer neixer l'odi y l'enveja en els tendres cors de les criatures? La sort que ja'l coneixem, sinó, n'hi hauria per dirli.... cul d'olla.

PORT DE LA SELVA, 20 d'Abril

El dia 19 d'aquet mateix mes varem sentir la veu del nou candidat, don Carles Cusi, que va donar una conferencia destriant una serie de mentides que hasta feia tremolar les monumentals columnes de la nostra sala. Va contrarrestar l'influencia del fins avuy diputat, don Manuel de Bofarull, dient que lo que per aquet poble s'ha interessat, que es l'indult de Maria Vilanova, havia quedat sota a taula del ministeri de Gracia y Justicia, sense escoltar la súplica.

Doncs, senyor Cusi, fóra mentides. En Pere Nadal, d'aquet mateix poble, té les cartes del ministre, del subsecretari y d'en Bofarull, que diuen que ha passat a informació de l'Audiencia la recomanació citada, y que esperen poderlo complaure. En Bofarull, per retrògrade, no'ns convé, però es treballador y popular; y en Cusi, per *garrofaire*, tampoc convé.

La lluita serà empenyada, y veurem lo que decidirà el districte.

ESPURNES

—Ja'm pots dar sense cap por l'enhonorabona.

—¿Què passa?

—El Govern m'ha encasillat.

—¿Per ont?

—Per... qualsevol banda.

Lo cert es que estic segur de ser pare de la patria.

—Però ¿ni sols sabs el nom del poble?

—Ni'l nom ni ont para.

—¿Es dir que si't convingués trobà el districte en el mapa...

—Jo?... ¿Per què l'haig de trobar?

—Mentres pugui trobar l'acta!...

—Ja està!... Anem a comensar la campanya electorera.

¿Veieu?... Tot ho tinc a punt:

el borrador de l'arenga

que pels pobles n'iré fent,

dos o tres centes pessetes

per converti en cigalons,

una butxaca ben plena

de cigarros de mitg ral

pels electors d'influencia,

y, sobre tot, el sac gros,

el sac de les meravelles,

l'imam de les multituds,

l'arsenal dels cops d'efecte...

—Però ¿què hi ha en aquet sac?

—Està tot ple de promeses.

—Volem una carretera!...

—Conformes; jo us la daré.

—Volem un pont al gorc ample!...

—Encara que'n volgueu tres.

—Volem que'ns posin telègrafol!...

—Se us posarà incontinent.

—Volem aigua!...

—Tindreu aigua.

—Volem campanar!...

—Molt be.

—Y un rellotge!

—Y un rellotge.

—Y un rentador public!...

—Fet.

¿No voleu res més?

—Per ara,

ab això ens acontentem.

—Doncs, entesos. Elegime,

y un cop l'acta en poder meu...

(L'ase'm flic si en aquet poble me veuen mai més el pèl.)

De nassos sobre la taula y entre un pilot de papers en Canalejas fa'ls comptes de les eleccions vinent.

—Mens del tot, cent vintiquatre;

republicans, trenta set;

mauristes, seixanta y pico;

moretistes, vintitres;

romanonistes, catorze;

lopez-dominguistes, deu...—

De sobte un rumor insolit li puja desde el carrer.

Es el poble, el nostre poble,

que, usant del primer dels drets,

se disposa a anà a les urnes

y a dá un disgust al Govern.

—Malviatge!—fa en Canalejas,

distret pel soroll aquell.

Y torna a agafar la ploma,

y torna:—Catorze, set,

dinou, trentadous, noranta,

quarantaquatre, cent deu...—

Però es inutil: els comptes

ja no li surten tan be.

C. GUMÀ

FESTA DE GERMANOR

El dimars d'aquesta setmana tingué lloc, a la *Maison Dorée* una simpática festa. Al voltant d'una mateixa taula dinaren amicalment, fraternalment, els individus de la comissió electoral de l'Esquerra catalana y els redactors dels periodics barcelonins que defensen els ideals de Llibertat y Catalunya. Allí, al costat den Pere Coromians, den Junoy, den Vallès y Ribot, den Lluhi y Rissech, de l'Eusebi Coromians, den Calvet, etc., hi havia les redaccions d'*El Poble Català*, *La Publicidad*, *El Diluvio*, *l'Esquella de la Torratxa* y LA CAMPANA DE GRACIA.

Al destaparse'l xampany se pronunciaren brindis d'un entusiasme sincer y cordial. Aplegats pels ideals de la novella «Unió Federal Nacionalista Republicana», els comensals se sentien tots uns. En els redactors del cinc periodics, el mateix esperit hi bategava. Aquella cinquantena de lluitadors de la ploma rebé de la festa del dimars un saludable encoratjament pera pendre part en les batalles que s'acosten.

Abans d'acabar l'acte els presents reberen la forta alegria de veure a l'insigne Pérez Galdós assegut entre ells. Però la més grossa alegria la tingueren a l'escoltar la paraula senzilla y íntima del gran novelista y les franques declaracions d'autonomisme y de federalisme que feu.

Desitgem que l'acte del dimars estableixi una perdurable llassada d'unió y germandat entre'ls periodistes de l'Esquerra catalana.

Comentaris

Amadeu Hurtado ha publicat, a *La Publicidad*, un article, ont desgrana, una vegada més, el rosari de les seves lamentacions. Cada vegada que apareixen els pasquins de l'Hurtado jo m'indigno contra la seva joventut pessimista y meticulosa, perquè fa rabia que, podent esser el seu pensament una font viva d'enfortidors idealismes, se dediqui a posar anotacions de frare de la Trapa al marge de la nostra vida.

L'Hurtado ens acusa de que som un poble meridional, que's mou per sensacions y no pas per idees, y un poble així, pera l'Hurtado, passa, gaire be sense donarse'n compte, del 20 de Maig al 26 de Juliol. En Briand, en George, els practicistes de la democracia, tindrien de seguir aquí el camí del senyor Hurtado, dedicant-se, sense les glories d'en Cincinatus, al conreu de les clàssiques lletugues de l'hèroe romà. Podem, doncs, proclamar a l'amic Hurtado el Francesc Silvela de Catalunya. Ens pren el pols y no'ns el troba. Després fa unes ironies y se'n va a casa. La decisió no pot esser més plàcida. El filosof Pirron admiraria a l'Hurtado.

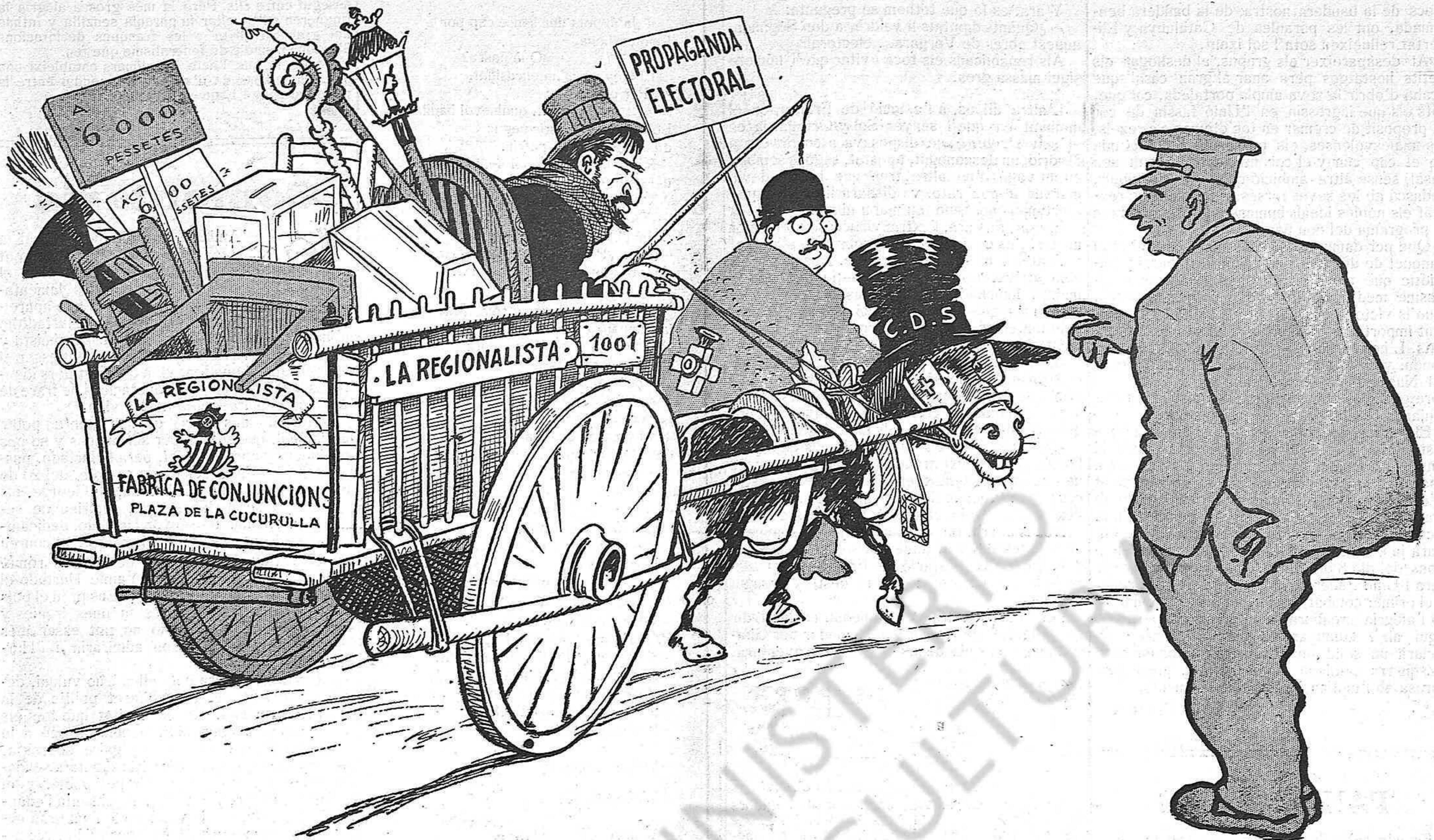
L'Hurtado, encara que ell no ho vulgui, defensa'l criteri y el procediment politic de la Lliga Regionalista. Be es veritat que tots els pessimismes acaben així, donant la raó a lo conservador, a lo que no va gaire depressa, menyspreuant lo romantic. Els diputats solidaris tenien un poder conferit pel poble, y el poder es govern, y el govern representa l'adaptació de les idees a la vida, no en un grau absolut, sinó en lo que bonament dongui lo circumstancial. El projecte d'Administració tenia d'esser acceptat per Catalunya, y sancionada tota l'acció dels nostres diputats. El nostre poble no ho va fer perquè no's regia per idees, com els seus diputats, y l'Hurtado, com un estigma, li llença un adjectiu d'intellectual: ¡emotiu!

Y be, sí, emotiu. ¿Y per què no? ¿Es que lo emocional no pot constituir un estat de conciencia? ¿Es que no s'es emotiu precisament per la possessió d'una idea pura? Es que tota l'istoria, tots els avatars humans, no han obeit a una serie d'estats emocionals? Cita l'Hurtado la qüestió clerical, resolta per en Briand. Y acas, al costat de tots els doctrinarismes dels estatistes laics, ¿no hi havia un gegant sentimentalisme? Darrera d'en Briand ¿no estaven totes les multituds emotives de la Fransa, les multituds radicals-socialistes, emotives, les socialistes, emotives, les anarquiques, emotives, fins a l'infinit? El poder d'en Briand operava franca-ment, decisivament. Anava a una solució definitiva, no pas a un *stato quo*. ¿Ont anava'l poder dels nostres diputats, representats, acapdillats per la Lliga Regionalista? Anava, no a donar un pas, sinó a la colaboració constant, gaire be oficial, ab els governs de la monarquia espanyola, y això no's pot fer impunement, sobre tot si el poble es emotiu, com assegura l'Hurtado. Perquè encara que la mancomunitat se degués apoiar, la mancomunitat era una sola cosa, y enfront d'ella el poble va veure'l vot corporatiu, la llei del terrorisme, la votació del credit per l'esquadra, les parades dels reials seguicis, els mil y un incidents que l'Hurtado se sab prou de memoria, y, es clar, el poble va veure que no eren precisament idees pures lo que inspirava l'acció parlamentaria de la Solidaritat.

L'Hurtado no pot creure que tota la clarividencia catalana se concentrés en els seus companys d'investidura. Ell sab prou be que, fóra d'uns quants, molt pocs, diputats, tots els altres eren d'una deplorable mediocritat intel·lectual. ¿Y es en aquesta mate mediocritat que l'Hurtado vol posar la passió d'una idea, d'un sistema d'adob ideologic, sistema que'l poble català era incapas de comprendre, perquè en lloc de cervell posseeix una troca de nervis?

No es que jo preconisi nirvioses intransigencies. El possibilisme té, pera mi, tanta honradesa com el tot o res, y el mal menor, encara que no'm sedueix, el justifico. Però'l possibilisme, per lo mateix que es una transigencia, té d'actuar ab una transparencia y un tacte que no ha tingut mai el nostre. Perquè'l possibilisme solidari va consistir, més que en un desitg de conquesta de terra promesa que's va tocant, en l'identificació ab la política d'un home, de don Antoni Maura. Per això, mentres el dolor se feia carn sagnanta en el poble, en els emotius, la meitat de la Solidaritat delatava y la meitat de l'altre meitat feia de *ojalatera* de la repressió.

La derrota en marxa

— ¡Ep, Cambonet! ¿es que plegueu l'establiment o que us mudeu de casa?
— Anem a preparar el tinglado electoral.

Cregui l'amic Hurtado que, malgrat y pensar ell que ls diputats solidaris varen actuar com sensats doctors de la llei, la posteritat no veurà la toga dels doctors d'una llei d'administració local, com mai fou vista per ningú. Ni per l'Hurtado, encara que ho escrigui.

MARIUS AGUILAR

certa edat, ¿es bo aspirar encara a la diputació a Corts?
Si estés en situació de ferho, ningú més indicat pera contestar aquesta pregunta que l'arcalde de Grenoble (Fransa), que'l passat diumenge, en el precís moment en que, enfilat a la tribuna del casino de Voiron, estava fentse ell mateix l'elogi de la seva candidatura, ¡cataplum!, cai-

qué en rodó, y, sense més preambuls, entregà l'ànima... al cos electoral, que embadalit l'escoltava.

El difunt, que's deia Felix Viallet, comptava 70 anys.
¿No'ls sembla que an aquesta edat ja es hora de comensar a tenir enteniment, y deixarse de parlamentarismes y de romansos?

La liüssó, de totes maneres, es de les que mereixen ser meditates.

Ancianos que'l vot del poble testaruts solíciteu, no sigueu tontos: penseu ab l'arcalde de Grenoble.

¡Bona, però bona de debò!
El Comitè de Defensa Social de Madrid— diu un periodic— té ja feta la designació dels dos candidats que presentarà en les pròximes eleccions de diputats a Corts.

L'un es el senyor Babia y l'altre el senyor Lázaro.

¡Quins dos apellidos més bonics... pera no sortir y fer un paper ben ridícul!... Ells sols ho diuen tot.

El primer, evidentment, *está en Babia*. Y en quant al segon, ¡pobre Lázaro!

S'assegura, no sabem ab quin fonament, que'l general Weyler se disposa a...

— ¿A tornar a Madrid?

— ¡Aia!, sí!... ¿En què ho han conegut?

Endavant els papers ridiculs!

Una comissió de radicals volia anar a bordo a despedir al ilustre doctor Saenz Peña, futur president de l'Argentina. Però varen fer cinc minuts tard, y el vapor ja havia llevat ancles.

Els de la *Casa del Pueblo* són aixís: Sempre van *al vapor*... però sempre's retrassen.

Havessin hagut d'anar a l'Argentina pagant la Pubilla...

No haurien fet tard, no.

En el districte de Granollers els lerroxistes han proclamat al senyor Dessy.

Y doncs, en Layret, que, segons diuen, compta allí ab grans simpaties?...

En Layret deù dir:

— Aquet radical, que's *Dessy*.

Cavallers: J. F. (a) Pollastre: Endevinades!... Probablement anirà la targeta.— Pep Cistellé: No'l podem esmenar; està massa esguerrat. No produueixi tant y retoqui més, cregui'm.— M. E.: No l'hi asseguro.— P. C.: El gero glífics no tenen prou estètica plàstica... No sé si m'ha entès...— Joseph Morell Viurà (Barber Figuerenc): Si'm queda temps y humor pera retocarla, potser sí.— Maco: El tenim en compte... Millor dit, en el compte, y a la banda del *Haber*.— Joan Antich Puquí: La xarada va bastant be.— Ubalt Pous: Procurarem complaure'l.— Jon Salseca: Li reproduixo el final, perquè... no ho sé'l perquè:

Conque, animarse, señores, si volen ser diputats, que ara, fins el Noy de Tona figura al encasillat.

Me sembla que'l Noy de Tona, d'aquesta feta, el porta als Tribunals.— Ramon D.: No es possible per falta d'espai.— J. V.: Deixi'l dir. Que malparli tant com vulgui. Brams d'ase..., etc.— J. F.: Ab molt gust, dispo.

L'Home del dia

PAU IGLESIAS
Jefe del Partit Socialista espanyol.

Pro-pesos

Gran meeting celebrat el passat diumenge a la Plassa d'Armes del Parc.

ATENCIÓ, LECTORS!

El vinent dissabte, 30 d'Abril
La Campana de Gracia

publicarà un gran

NÚMERO EXTRAORDINARI

La campanya electoral • 1.ª de Maig,
la festa del Treball • Actualitats polítiques • La mar de caricatures • • •

8 pàgines — 10 centims.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª